

# مزایای کاربرد سیستم GPS همراه با Glonass

نام مقاله: Advantages of Integrated GPS/GLONASS Operations

نگارش: Dr. Jacyues Beser, Dr. Martin Haunschild

مهندس عباسعلی صالح آبادی

مترجم:

## پیشگفتار

سیستم ناوبری ماهواره‌ای روسیه به نام Glonass معروف شده و اواخر سال ۱۹۹۵ م کامل خواهد شد. این سیستم شامل ۲۴ ماهواره می‌باشد که در سه مدار بیضی شکل، و در فاصله ۱۹,۱۰۰ کیلومتری از سطح زمین قرار دارد. این ماهواره‌ها سیستم Glonass را معرفی میکنند. که در معرض مقایسه با سیستم آمریکایی مشابه خودش قرار گرفته است. در اینجا سوالی که مطرح می‌شود این است که چه مزیتی در کار هر دو سیستم با یک گیرنده وجود خواهد داشت. در حال حاضر هر دو سیستم ناوبری که در حال اجراء هستند مورد بررسی قرار می‌گیرند. سیستم آمریکایی به نام GPS در اوج دوران کارایی خویش و سیستم روسی Glonass که تا آخر سال ۱۹۹۵ م کامل خواهد شد. هر کدام از این دو سیستم GPS و Glonass شامل ۲۴ ماهواره می‌باشند. هر چند مشابهت‌های فراوانی بین دو سیستم وجود دارد، ولی خصوصیات هر سیستم کاملاً مختلف می‌باشند. به گونه‌ای که در اجرای سیستم مؤثر نمی‌باشند.

## کاربردهای تعیین شده

با توجه به سیستم Glonass با سه مدار بیضی شکل در مقایسه سیستم GPS با شش مدار بیضی و اختلاف در زاویه میل این ماهواره‌ها با استوا برای هر دو سیستم، در اینجا به جدایی جنبه‌های مورد قبول دو سیستم اشاره می‌کنیم که به عنوان تابعی از عرض ژئودتیک محل مطرح می‌باشند. سیستم Glonass برای استفاده در عرضهای ژئودتیک بالا و سیستم GPS جهت عرضهای متوسط کارایی و پوشش بیشتری دارند. این موضوع باعث افزایش بیشتر زاویه ماسک<sup>۲</sup> ماهواره‌ها در مناطق عملیاتی می‌شود.

گیرنده‌ای که مجهز به کاربرد هر دو سیستم GPS و Glonass باشد، امکان استفاده از بهترین وضعیت ماهواره‌ها را در جهان دارد. کارایی یکی از سیستمهای محدودیت ناشی از سیستم دیگر را در عرضهای ژئودتیک خاص از بین می‌برد. قابلیت‌های اضافه شده از سیستم Glonass نه تنها باعث افزایش تعداد ماهواره‌های قابل رؤیت در منطقه می‌شوند، بلکه استفاده از ماهواره‌هایی که در زاویه ارتفاعی بالاتری نسبت به ماهواره‌های GPS هستند، امکان پذیر می‌شود. از طرفی علاوه بر افزایش تعداد ماهواره‌ها و بهبود دقت هندسی و وضعیت ماهواره‌ها، گیرنده سیستم توأم GPS/Glonass شامل یک کانال امن برای دست یابی به داده‌های ارسالی می‌باشد. یعنی هنگامی که گیرنده GPS/Glonass به وسیله خطای ظاهری S.A.<sup>۳</sup> مورد تهدید قرار می‌گیرد، این خطا فقط در مورد امواج ارسالی از ماهواره‌های GPS می‌تواند تأثیرگذار باشد. اگر گیرنده‌ای در اجراء منحصراً به ماهواره‌های Glonass باشد. خطای S.A. بر روی آن هیچ گونه تأثیری نمی‌گذارد و در نهایت دقت قابل قبول حدود ۱۵ متر الی ۲۰ متر را در فاصله اطمینان ۶۸٪ یا یک سیگما (δ1) برآورد می‌کند.

این یک مزیت مهم می‌باشد، زیرا در زمان اجرای خطای S.A. و طول باز تعیین شده توسط ماهواره‌های GPS دارای دقت افقی حدود ۵۰ متر در فاصله اطمینان ۶۸٪ درصد است. لذا برای بهتر نمودن دقتها نیازمند به اجراء تکنیکهای تفاضلی برای مشاهدات ماهواره‌ای هستیم. اما جهت اجراء تکنیکهای تفاضلی و کاهش تأثیر خطای S.A. از نتایج نیاز به انتخاب نقطه کنترل زمینی معلوم<sup>۴</sup> و به کارگیری اسبابی همچون Datalink هستیم. نوعی وسیله رادیویی همانند بیسیم است که تصحیحات مربوط به خطاهای سیستماتیک ناشی از اتمسفر و مدار ماهواره را از نقطه کنترل معلوم به گیرنده‌هایی که در نقاط مجهول مستقر هستند و یا

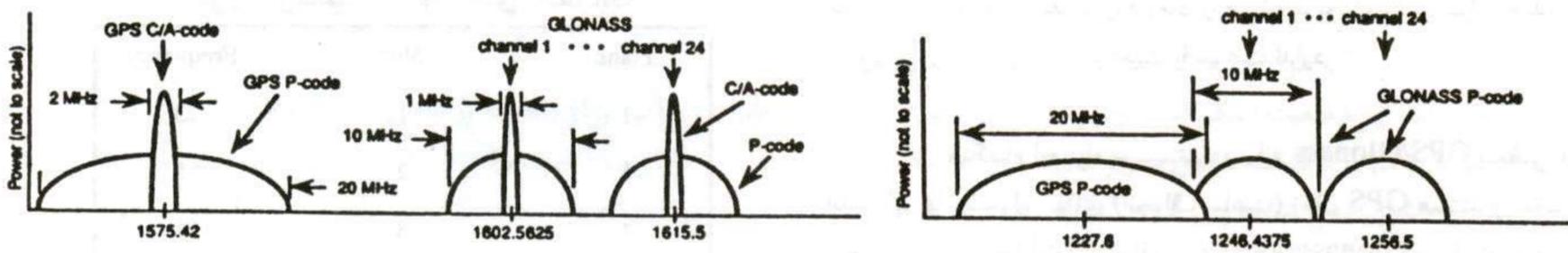
در حال حرکت باشند، ارسال می‌کند. بنابراین اجراء تکنیکهای تفاضلی موجب افزایش هزینه‌های جانبی و پیچیدگی مراحل اجراء توسط گیرنده‌های GPS است. به علاوه P کد سیستم ماهواره‌ای Glonass سری نبوده و به‌طور عادی بر روی هر دو فرکانس موج حامل ماهواره قابل رؤیت است، لذا این عامل دقت خوبی را برای استفاده کنندگان غیرنظامی ارائه می‌دهد که قابل مقایسه با دقت‌های Y کد ارائه شده توسط GPS است. کاربرد اندازه‌گیریهای فاز امواج حامل هر دو سیستم GPS و Glonass در اجراء کارایی بهتری را اراده می‌دهند. علت این امر امکان دسترسی بهتر و آسانتر به اندازه‌گیریهای هر دو فرکانس حامل سیستم Glonass است.

### سیستم Glonass

سیستم Glonass مشابه با GPS یک سیستم ناوبری ماهواره‌ای می‌باشد که ماهواره‌های آن در طول ۲۴ ساعت دارای پوشش جهانی هستند. و در هر وضعیت و شرایط آب هوایی امکان دسترسی به موقعیتهای دقیق را فراهم می‌سازند. این سیستم نیز اطلاعات مربوط به زمان و سرعت متحرک را برای استفاده کننده‌ای که به‌طور مناسب تجهیز شده باشد، فراهم می‌کند. این سیستم دارای ۲۴ ماهواره در سه مدار صفحه‌ای در ارتفاع ۱۹,۱۰۰ کیلومتری از سطح زمین است. پیروی چرخش ماهواره‌ها حول زمین در حدود ۱۱ ساعت و ۱۵ دقیقه است. زاویه میل مدار چرخش آنها با استوا در حدود ۶۴/۸ درجه می‌باشد، که این زاویه برای ماهواره‌های GPS در حدود ۵۵ درجه است. همان‌طور که قبلاً متذکر شدیم، بالا بودن زاویه میل سیستم Glonass موجب بالا رفتن کارایی این سیستم در مناطق با عرض ژئودتیک بسیار بالا است. همانند سیستم GPS، ماهواره‌های سیستم Glonass نیز موقعیتهای دقیق<sup>۵</sup> و غیردقیق<sup>۶</sup> خودشان را برای گیرنده‌های زمینی ارسال می‌کنند. اما اطلاعات و داده‌های ارسالی از ماهواره به شکل مختصات فیکس و ثابت شده نسبت به مرکز ثقل زمین<sup>۷</sup> است. همچنین این ماهواره‌ها اطلاعات مربوط به ضرایب واسطه یابی (انترپولاسیون) برونی معادلات مدار حرکت ماهواره‌ها را در مقایسه با پارامترهای مداری ارسالی توسط GPS، برای گیرنده‌های زمینی خویش ارسال می‌کنند. بخش کنترل زمینی سیستم Glonass در زمینه هدف و عملکرد مشابه GPS است هرچند که هنوز اطلاعات کمی در این مورد در مقایسه با GPS در کشورهای غربی وجود دارد. همچنین بخش استفاده کنندگان سیستم شامل تجهیزاتی و وسایلی می‌باشند که کار تعقیب و مشاهده ماهواره‌ها را انجام می‌دهند. سپس زمان، سرعت، موقعیت خویش، اطلاعات و اندازه‌گیریهای ماهواره‌ای را نیز مشخص می‌سازند. هر ماهواره Glonass از دو فرکانس حامل در طول موج باند L استفاده می‌کند که برعکس سیستم GPS برای هر ماهواره مختلف است. L<sub>1</sub> از فرکانس ۱۶۰۲/۵۶۲۵ مگاهرتز تا ۱۶۱۵/۵ مگاهرتز نوسانهای ۰/۵۶۲۵ مگاهرتزی متغیر است. اما تغییرات باند L<sub>2</sub> از فرکانس ۱۲۴۶/۴۳۷۵ مگاهرتز تا ۱۲۵۶/۵ مگاهرتز در نوسانهای ۰/۴۳۷۵ مگاهرتزی متغیر می‌باشد. بنابراین ۲۴ کانال فرکانس برای هر یک از امواج L<sub>1</sub>, L<sub>2</sub> تولید می‌شود. هر

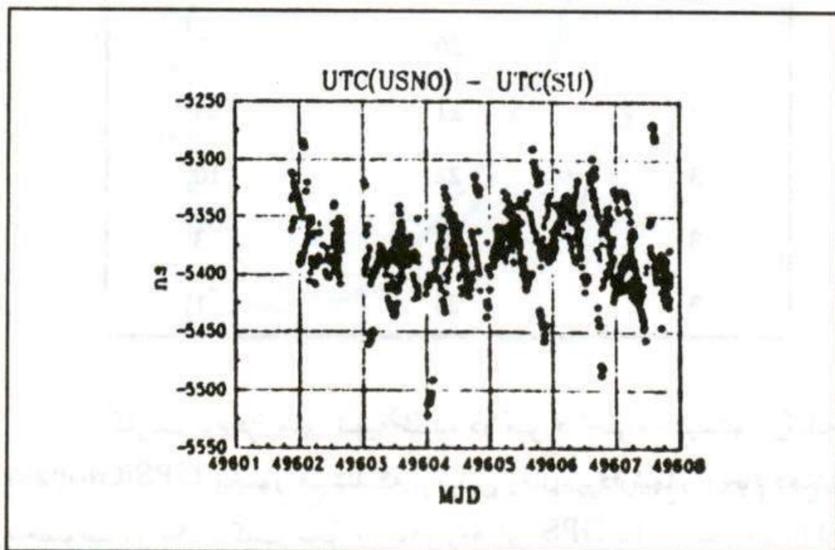
کدام از این امواج حامل L<sub>1</sub>, L<sub>2</sub> می‌توانند با کدهای دقیق P با فرکانس ۰/۵۱۱ مگاهرتز و کد غیردقیق C/A با فرکانس ۰/۵۱۱ مگاهرتز کار کنند. البته معمولاً کد P فقط بر روی موج L<sub>2</sub> قرار دارد. سیگنالهای Binary (رشته‌ای از اعداد صفر و یک) به وسیله کدهای P یا C/A تولید می‌شوند. این سیگنالها تا میزان 50bps (Bite در ثانیه) اطلاعات را روی موج L<sub>1</sub> مدوله می‌کنند. سیگنالهای P کد و C/A کد به صورت مجذور فاز به موج حامل L<sub>1</sub> مدوله و اضافه می‌شوند. البته موج L<sub>2</sub> تنها با کد P مدول خواهد شد. P کد در واقع یک رشته شبه تصادفی از اعداد صفر و یک است که دارای پیروی و دوره تناوب ۱ ثانیه می‌باشد در حالی که C/A کد رشته‌ای شبه تصادفی<sup>۹</sup> با دوره تناوب ۱ میلی ثانیه است. در مقام مقایسه با سیستم GPS که تمامی کدها برای هر ماهواره‌ای منحصر به فرد و یگانه می‌باشد، در سیستم Glonass کد یگانه‌ای برای تمامی ماهواره‌های سیستم به کار برده می‌شود. گیرنده Glonass به محض دریافت کد از ماهواره، کد مشابهی را برای P و C/A تولید می‌نماید. انحراف زمانی بین کدهای ارسالی از ماهواره و کدهای مشابه همسان بازسازی شده در گیرنده به وسیله گیرنده مقایسه می‌شوند و نهایتاً مدت زمان عبور موج از ماهواره تا گیرنده اندازه‌گیری خواهد شد. برای استفاده کنندگان شخصی و غیرنظامی GPS، دقت قابل دستیابی از طریق Glonass حقیقتاً نسبت به دقت‌های ارائه شده توسط سیستم GPS ارجحتر است، زیرا خطای مدار S.A. در مورد ماهواره‌های Glonass ارسال نمی‌شود. از طرفی در زمینه تلاش برای کاهش وسعت باند فرکانس<sup>۱۰</sup> مورد استفاده ماهواره‌های Glonass و نیز کاهش تداخل امواج ناشی از تشعشعات مغناطیسی جو زمین، طراحان سیستم Glonass طرح فرکانس انتقالی ذیل را برای ماهواره‌ها فرموله میکنند. تا سال ۱۳۷۷ هجری شمسی، کانالهای فرکانس ۱۳ الی ۲۱ از طریق اجرا یک ترکیب هندسی متقابل، تا آنجاییکه امکان پذیر باشد، از همدیگر مجزا نگاه داشته خواهند شد، بدین شکل که دو ماهواره موجود در یک مدار مشابه از طریق انتظار اطلاعات افریز<sup>۱۱</sup> در زاویه ۱۸۰ درجه نسبت به همدیگر بر روی یک فرکانس یکسان از یکدیگر تفکیک می‌شوند. از سال ۱۳۷۷ هجری شمسی تا سال ۱۳۸۴ هجری شمسی، تمامی کانالهای فرکانسی از ۱۳ بالاتر استفاده نخواهند شد. فقط از کانال ۱۳ ممکن است تا اندازه‌ای استفاده شود. البته بعد از سال ۱۳۸۴ هجری شمسی باند فرکانس از محدوده صفر الی ۱۲ به محدوده ۷- الی ۸+ تغییر پیدا می‌کند.

خلاصه‌ای از ویژگی سیگنالهای GPS و Glonass درنگاره (۱) نشان داده شده است و دیگر ویژگی این سیستمها در جدول شماره ۱ نیز آورده شده است. جدول شماره ۲ وضعیت هندسی ماهواره‌ها را از تاریخ دهم ماه August سال ۱۹۹۵ م مصادف با نوزدهم مردادماه سال ۱۳۷۴ هجری شمسی به نمایش می‌گذارد. این جدول نشان می‌دهد که در حدود ۱۸ ماهواره در حال انتشار افریز (اطلاعات مداری) در فضا وجود دارند. فراموش نشود که ماهواره‌های موجود در کانال ۱۸ (فرکانس ۱۰) تا تاریخ جولای ۱۹۹۵ م مصادف با تیرماه ۱۳۷۴ هجری شمسی تحت تعمیر و مراقبت بوده‌اند و بعد از این تاریخ تا دهم ماه August (نوزدهم مرداد)



نگاره (۱): کاربرد فرکانسهای سیستم GPS در مقایسه با Glonass

دارد. بنابراین با افزایش تعداد ماهواره‌های قابل رؤیت برای گیرنده در هر زمان و هر مکان احتمال دست یابی به ماهواره‌ها بیشتر می‌شود. پوشش بیشتر ماهواره در هنگام کارکرد گیرنده در مناطق و محیط‌های پرموانع (همانند قرارگیری در بین ساختمانهای بلند) یکی از مزایای عمده سیستم دوگانه GPS/Glonass می‌باشد. این نکته یکی از ویژگیهای اولیه این سیستم در هنگام به کارگیری است. در مناطقی که درختان و کوهها و ساختمانهای بلند اطراف گیرنده را احاطه نموده‌اند این مزیت عامل اساسی در اندازه‌گیریهای امواج پیوسته ارسالی از ماهواره‌ها است. استفاده از سیستم دوگانه GPS/Glonass در واقع تعداد و وضعیت هندسی ماهواره‌ها را در این گونه مناطق افزایش می‌دهد و موجب توانایی و کارایی بیشتر سیستم می‌شود. دقت استاندارد موقعیت افقی GPS یا (SPS) در فاصله اطمینان ۹۵٪ (2D RMS) در حدود ۱۰۰ متر می‌باشد. این معیار به‌طور تقریبی برای ما دقت ۵۰ متر را در فاصله اطمینان ۶۸٪ را ارائه می‌دهد. اگرچنانچه HDOP برابر ۲ باشد در آن صورت به دقت ۲۵ متر در اندازه‌گیریها خواهیم رسید، HDOP در واقع تأثیر وضعیت هندسی ماهواره‌ها بر روی دقت موقعیت افقی ایستگاه می‌باشد. در مورد اندازه‌گیری با سیستم Glonass تجربه نشان داده است که در فاصله اطمینان ۶۸٪ (۱) دقت اندازه‌گیریها در حدود ۸ متر است.



نگاره ۲: اختلاف (UTC) زمان اتمی جهانی از زمانهای USNO و SU با کاربرد گیرنده یک فرکانسه  $L_1$  و C/A کد R-100/20 از ششم سپتامبر تا دوازدهم سپتامبر ۱۹۹۴ م در سازمان 3 S & Navigation

GPS	Glonass
● سیستم پخش امواج جهانی	● سیستم پخش امواج جهانی
● ارسال همزمان علائم با یک فرکانس با امواج حامل	● ارسال همزمان علائم با یک فرکانس با امواج حامل
● ۲۴ ماهواره در شش مدار بیضی شکل	● ۲۴ ماهواره در سه مدار بیضی شکل
● دوره تناوب چرخش ماهواره‌ها در مدار ۱۱ ساعت و ۱۵ دقیقه	● دوره تناوب چرخش ماهواره‌ها در مدار ۱۱ ساعت و ۱۵ دقیقه
● زاویه میل صفحه مدار ماهواره‌ها نسبت به استوا تقریباً ۵۵ درجه است	● زاویه میل صفحه مدار ماهواره‌ها نسبت به استوا تقریباً ۶۵ درجه است
● اجرای خطای (S.A) بر روی ماهواره‌ها	● عدم اجرای خطای (S.A) بر روی ماهواره‌ها
● اطلاعات مداری منتشره ماهواره هر ساعت به روز می‌شود و تغییر می‌کند	● موقعیت ECEF منتشره ماهواره‌ها سرعت، شتاب آن هر ۳۰ دقیقه به روز می‌شود و تغییر می‌کند
● سطح مبنای ژئوسنتریک آن بیضوی جهانی WGS-84	● سطح مبنای ژئوسنتریک آن بیضوی SGS-90
● زمان GPS ماهواره‌ها با زمان جهانی و اتمی (UTC) USNO همزمان شده است	● زمان Glonass ماهواره‌ها با زمان جهانی و اتمی (UTC) SU همزمان شده است

جدول (۱): ویژگیهای GPS و Glonass

همان سال مجدداً فعال شده‌اند. همچنین دو ماهواره در بیست و چهار جولای (دوم مردادماه) در مدار قرار گرفتند که قرار بود در طول دو هفته دیگر فعال شوند. تنها یک پرتاب ماهواره دیگر تا پایان امسال در طرح لیست قرار دارد. با این پرتاب ترکیب هندسی ماهواره‌های سیستم Glonass کامل خواهد شد.

### اجرای سیستم دوگانه GPS/Glonass

یکی از مزایای این سیستم این است که در زمان شروع کارکرد گیرنده زمان کوتاهتری جهت دست یابی به ماهواره‌های بیشتری وجود

مشترک می‌باشد لذا تنها برآورد زمان را می‌تواند تحت تأثیر قرار دهد، و تأثیری بر روی برآوردهای موقعیت یا سرعت ندارد.

در هنگام اجراء سیستم دوئمانه GPS/Glonass بعضی از اندازه‌گیریها مشمول خطای (انحراف ساعت) زمان GPS هستند و بعضی دیگر از اندازه‌گیریها شامل انحراف ساعت زمان Glonass می‌باشند. واضح است که دسترسی به دقت‌های مورد قبول در موقعیت لزوم معلوم بودن مراجع زمانی Glonass, GPS را می‌طلبد. زمان GPS با زمان UTC (USNO) یا زمان اتمی و جهانی واشنگتن مرتبط است و زمان Glonass با زمان اتمی ایستگاه مسکو یا (SU) UTC ارتباط دارد. همان طور که در نگاره ۲ ملاحظه می‌شود این اختلاف می‌تواند به چندین میکروثانیه برسد، این امر در دقت روش اجراء سیستم دوگانه GPS/Glonass حائز اهمیت است. انحراف دیگری که از اجزا سیستم دوگانه پدیدار می‌شود ناشی از اختلاف بین بیضویهای مورد استفاده در دو سیستم است.

همان طور که در نگاره ۲ ملاحظه می‌شود این اختلاف می‌تواند به چندین میکروثانیه برسد، که این امر در دقت روش اجراء سیستم دوگانه GPS/Glonass حائز اهمیت است. انحراف دیگری که از اجزای سیستم دوگانه پدیدار می‌شود ناشی از اختلاف بین بیضویهای مورد استفاده در دو سیستم است. بیضوی GPS همان بیضوی جهانی و ژئوستاتیک WGS-84 (World Geodetic survey) سال ۱۹۸۴ م می‌باشد در حالی که بیضوی Glonass، سیستم مختصات ژئوستاتیک روسیه یا (SES-90) یا Saviat Geocentric Coordinate System سال ۱۹۹۰ م است.

از آن جایی که اطلاعات مداری و مکانی منتشره از ماهواره‌های Glonass بر مبنای مختصات کارتزین ژئوستاتیک سیستم SGS-90<sup>۱۲</sup> می‌باشد و در مورد GPS، اطلاعات افمریز و الگوریتم پیش بینی و محاسبه موقعیت ماهواره‌ها بر اساس مختصات کارتزین ژئوستاتیک سیستم WGS-84 است. بنابراین باید ارتباط بین دو بیضوی به‌طور صریح مشخص شده باشد.

### دقت کل و صریح بودن سیستم

دقت کلی موقعیت در معنی آماری آن از طریق حاصل ضرب دقت اندازه‌گیریها در PDOP<sup>۱۳</sup> (دقت هندسی وضعیت ماهواره‌ها) حاصل می‌شود.

سطح مبنای<sup>۱۴</sup> GPS همان بیضوی جهانی و ژئوستاتیک WGS-84<sup>۱۵</sup> است در حالی که سطح مبنای Glonass سیستم مختصات ژئوستاتیک شوروی یا SGS-90 می‌باشد. از آنجایی که اطلاعات مداری و مکانی منتشره از ماهواره‌ها Glonass بر مبنای مختصات کارتزین و ژئوستاتیک سیستم (SGS-90) می‌باشد در حالی که در مورد GPS اطلاعات افمریز و الگوریتم محاسبه و پیش‌بینی موقعیت

جدول ۲ وضعیت ماهواره‌های Glonass

Plane	Slot	Frequency
1	1	23
1	2	5
1	3	21
1	4	12
1	5	23
1	6	13
1	7	21
1	8	2
2	9	-
2	10	-
2	11	-
2	12	22
2	13	-
2	14	9
2	15	-
2	16	22
3	17	24
3	18	-
3	19	3
3	20	1
3	21	24
3	22	10
3	23	3
3	24	1

اکثریت نرم‌افزارهای تهیه شده در مورد اجراء سیستم دوگانه GPS/Glonass مجبور هستند که بر اساس زمان، پردازشها را انجام دهند. مخصوصاً در یک ترکیب مجزا از ماهواره‌های GPS یا ترکیب مجزا از ماهواره‌های Glonass تمامی اندازه‌گیریهای مشمول خطای انحراف ساعت گیرنده از زمان GPS یا زمان Glonass هستند. بسته به آن‌که کدام یک از این سیستمها در این ترکیب مجزا منحصراً به کار برده شوند، این انحراف را شامل می‌شوند. از آنجایی که این خطا برای تمامی اندازه‌گیریها

حل نیازمند به ۵ ماهواره یا بیشتر در هر لحظه زمانی داده شده است. هر سیستم به تنهایی نمی تواند شرایط فوق را به علت محدودیتهای موجود در رؤیت ماهوارهها فراهم نمایند. اجراء سیستم دوگانه GPS/Glonass با دو برابر شدن تعداد ماهوارهها شرایط بهتری را برای بالا بردن توانایی حل صریح مجهولات فراهم می سازد.

### اجراء و عملکرد گیرنده های GPS/Glonass

شرکت S & Navigation 3 دو گیرنده R-100/40 با هشت کانال دوفرکانسه P کد سیستم Glonass و گیرنده R-100/20 دوازده کاناله تک فرکانسه C/A کد سیستم GPS/Glonass را به مرحله تکامل رسانده است. داده های اجرایی گیرنده R-100 در نگاره های ۳ و ۴ نشان داده شده اند. اندازه گیریهای Glonass در واقع مشاهدات شبه فاصله<sup>۱۹</sup> تک فرکانسه P کد از چهار ماهواره می باشند. در حالی که اندازه گیریهای GPS مشاهدات شبه فاصله تک فرکانسه C/A کد دریافتی از هفت ماهواره است. حل ترکیبی کلیه اندازه گیریهای GPS و Glonass را پردازش می کند. گیرنده های GPS/Glonass می توانند به طریق تفاضلی اندازه گیریهای کد و فاز حامل<sup>۲۰</sup> را مورد استفاده قرار دهند.

تلاش برای اجرای غیرتفاضلی گیرنده در مورد سرعت متحرک و موقعیت آن در نگاره های ۳ و ۴ نمایش داده شده است. البته به استثناء اندازه گیریهای تفاضلی مربوط به طولهای باز کوتاه، تأخیر یونسفریک بخش اساسی خطای باقیمانده ها را در اندازه گیریها تشکیل می دهد. اندازه گیریهای فرکانس دوگانه Glonass امکان اندازه گیری و حذف تأخیر زمانی یونسفریک را برای مشاهدات را امکان پذیر می سازد. از این اطلاعات جهت رسیدن به یک برآورد خوب از تأخیرات یونسفریک در مورد مشاهدات ما را یاری می کنند. زیرا در مورد GPS تنها می توان مشاهدات تک فرکانسه و C/A کد را اندازه گیری و ثبت نمود. گیرنده های سری R-100 برای مقایسه دقیق زمان نیز می توانند مورد استفاده واقع شوند. انتقال زمان در گیرنده ها براساس استانداردهای ارائه شده به وسیله موسسه بین المللی BIPM<sup>۲۱</sup> و کمیته مشورتی CCDS<sup>۲۲</sup> انجام می پذیرد.

حل کمترین مربعات برای انطباق مجموعه های ۱۵ ثانیه ای از مشاهدات کد (شبه فاصله) که در هر لحظه زمانی جمع آوری می شوند، انجام می گیرد. به وسیله یک نرم افزار اضافی از گیرنده R-100/40 می توان به عنوان یک ایستگاه مرجع برای هر دو سیستم GPS و Glonass استفاده نمود.

در چنین حالتی تصحیحات مربوط به مشاهدات کد و فاز حامل در فرمت RTCM-SC-104 تولید می شوند. □

ماهوارهها براساس مختصات کارتیزین و ژئوستتریک سیستم WGS-84 می باشد، لذا ارتباط بین دو بیضوی باید به طور صریح مشخص و معین شده باشد.

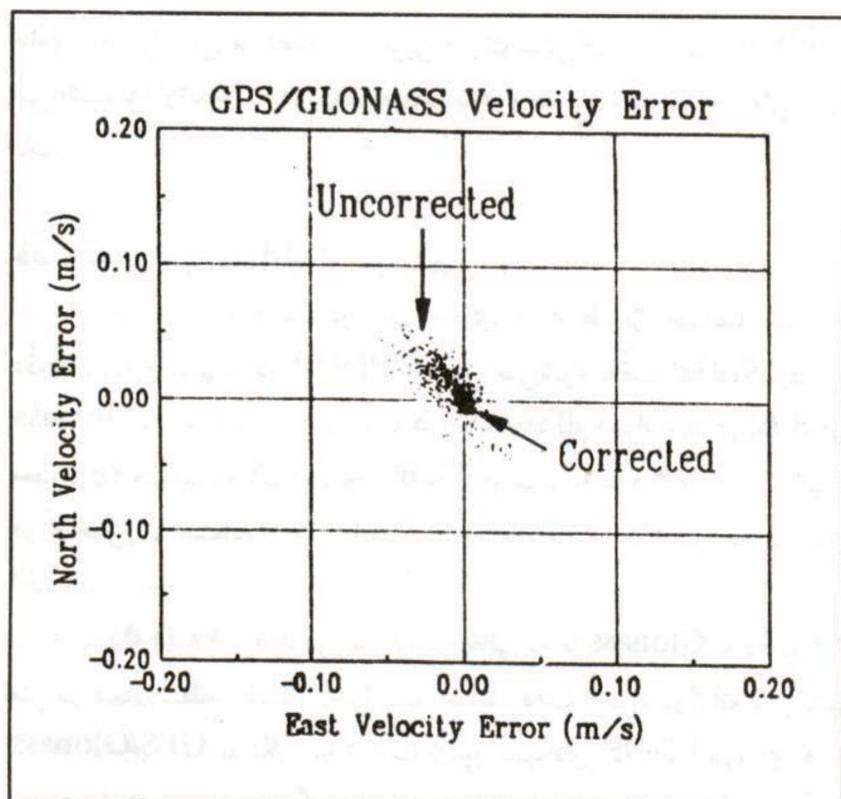
### دقت کل و میزان قابلیت سیستم

دقت کلی موقعیت در معنی آماری آن، از طریق حاصل ضرب دقت اندازه گیریها در PDOP حاصل می شود. دقت اندازه گیریهای Glonass در حدود ۸ متر و دقت GPS در هنگام اجراء خطای S.A. در حدود ۲۵ متر است. اگر چنانچه PDOP را برابر با عدد ۳ فرض نماییم. در آن صورت استفاده از GPS ما را به دقت حدود ۷۵ متر در سطح اطمینان

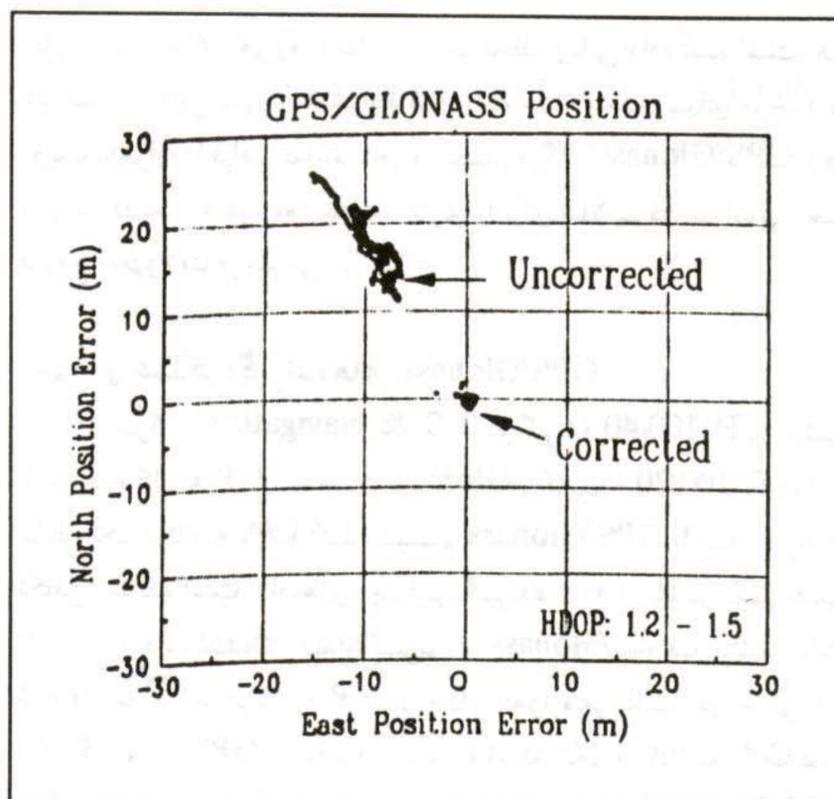
( $1 \sigma$ ) ۶۸ درصد می رساند، در حالی که با Glonass به دقت ۲۴ متر در همان سطح اطمینان خواهیم رسید. دقت اجراء دوگانه سیستم GPS/Glonass بستگی به ترکیب تأثیر بهبودی PDOP بر روی هر سیستم به تنهایی دارد، به گونه ای که این اثر در زاویه متقابل با کاهش دقت اندازه گیریهای GPS نسبت به Glonass است همچنین این موضوع در مورد خطای باقیمانده ها در برآورد اختلاف بین مراجع زمانی دو سیستم نیز مصداق دارد. با صریح بودن سیستم<sup>۱۶</sup>، یک مانع بزرگ در پذیرش گسترده GPS یا Glonass می باشد. در هنگام اجراء یگانه سیستم GPS یا Glonass صریح بودن حل را می توان به وسیله اجرای حل ریاضی<sup>۱۷</sup> با کاربرد کلیه معادلات موجود در حل آزمایش نمود. زمانی که تعداد مشاهدات یا معادلات ریاضی بیشتر از تعداد مجهولات باشند در آن صورت ما با یک اجرای حل ریاضی مواجه هستیم. در این حالت از طریق معادله ها مشاهدات اضافی می توان مجدداً به مجهولات دسترسی یافت. این موضوع صراحت جواب حل ریاضی معادله ها را دچار مشکل می کند. بنابراین از طریق سرشکنی به روش کمترین مربعات بهترین و محتملترین جواب از طریق آمار برای مجهولات برآورد می شود. به یک چنین روشی حل کمترین مربعات مجهولات گفته می شود.

برای مثال هنگامی که اندازه گیریهای ۵ ماهواره موجود باشد، بنابراین پنج ترکیب یا پنج حل بین ۴ ماهواره به وجود می آید. اگر یکی از ماهوارهها اندازه گیریهای بد را ارائه دهد یکی از پنج حل می خواهد خوب باشد، در حالی که چهار حل دیگر ضعیف جلوه می کنند، بنابراین ماهواره بد مشخص و تعیین می شود.

اما این روش حل با توجه به تعداد مشاهدات ماهواره ای نیاز به محاسبه حل های ریاضی فراوان دارد، و بار محاسباتی زیادی را بردوش پردازشگر گیرنده می گذارد. روش حل دیگری که قصد پردازش تمامی ماهوارهها را در یک لحظه<sup>۱۸</sup> دارد، می تواند در اینجا مطرح شود. این روش حل با ترکیبی از آزمایش تمامی باقیمانده ها به سرعت می تواند ماهواره بد را بدون احتیاج به محاسبه حل های ریاضی چندگانه به دست آورد. این روش از



نگاره ۴: خطای سرعت افقی با کاربرد اندازه‌گیریهای تصحیح نشده و اندازه‌گیریهای تصحیح شده از طریق تفاضلی در نهم سپتامبر ۱۹۹۴ م



نگاره ۳: خطای موقعیت افقی با کاربرد اندازه‌گیریهای تصحیح نشده و اندازه‌گیریهای تصحیح شده از طریق تفاضلی در نهم سپتامبر ۱۹۹۴ م

### پاورقی:

- 1) Global Navigation Satellite System
- 2) cut-off angle
- 3) Selective Availability
- 4) Reference Point
- 5) Precise
- 6) Broadcast
- 7) Earth - Centered - Earth - Fixed
- 8) Coarse Acquisition
- 9) Pseudorandom Sequence
- 10) Band with
- 11) Ephemeris
- 12) SGS-90: Soviet Geocentric Coordinate System 1990
- 13) PDOP: Positioning Dilution of Precision
- 14) Datum
- 15) WGS-84 ^ World Geodetic Survey - 1984
- 16) Integrity
- 17) Overdetermine solution
- 18) All-in-view
- 19) Pseudorange
- 20) Carrier Phase
- 21) CCDS : Comite Consultatif Pour Definition de la Seconde
- 22) BIPM : Bureau International des Poids et Mesures